

РЕШЕНИЕ

№ 35

гр. Варна, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Диана В. Джамбазова

Членове: Росица Сл. Станчева
Юлия Р. Бажлекова

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
като разгледа докладваното от Юлия Р. Бажлекова Въззивно гражданско дело № 20223000500488 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.258 и следв. ГПК. Образувано е по въззивна жалба от В. А. В., срещу решение № 974/20.07.2022г. по гр.д. № 18/2022г. на ВОС, с което е отхвърлен предявеният от него срещу Р. И. В. иск за признаване за установено в отношенията между страните, че ответницата не притежава собственост върху апартамент №23 в гр.Варна, ул.“Ангел Кънчев“ №22, ет.6, съставляващ самостоятелен обект с идентификатор 10135.1502.57.3.23 по КК и КР на гр.Варна, заедно с прилежащите към апартамента избено помещение №23 и съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж, поради пълна липса на съвместен принос в придобиването му по време на брака на страните с договор за издръжка и гледане, обективизиран в НА № 28/17.12.1992г., том 32, нот.дело№ 9376/1992г. на нотариус при ВРС и въззивникът е осъден да заплати на ответницата разноски в размер на 2168,97лв.

Във въззивната жалба се излагат оплаквания за неправилност на обжалваното решение, поради допуснати нарушения на материалния закон и съдопроизводствените правила, което е довело до неговата необоснованост. В противоречие със събраните, но неправилно преценени доказателства, съдът е приел, че не е доказана липсата на съвместен принос на ответницата в придобиването на процесния имот. Излага оплаквания, че съдът е взел предвид единствено показанията на водените от ответницата свидетели и особено тези на дъщерята на страните, която е в обтегнати отношения с ищеца / ищеца/. Посочва, че страна по договора за издръжка и гледани е бил

единствено въззивникът, като ответницата Р. В. е била във влошени отношения със съпруга си поради което и не е полагала грижи за майка му. Сочи, че ответницата не е давала средства за издръжка на свекърва си и след 1996г., когато е заминала за Гърция не е полагала грижи за домакинството и финансовата му издръжка. Счита, че присъдените в полза на ответницата разноски за адвокатско възнаграждение са в прекомерен и необосновано висок размер, тъй като в представения по делото договор за правна защита и съдействие и пълномощно не е посочен размер на договорено или заплатено адвокатското възнаграждение за адвоката, който е представлявал ответницата по делото, като липсват и данни за наличие на хипотезата на чл.38, ал.1, т.3 от ЗА. Моли за отмяна на атакуваното първоинстанционното решение и постановяване на друго, с което да се уважи предявеният иск. Претендира присъждане на разноските по делото.

Въззиваемата страна Р. И. В. е депозирала писмен отговор, с който изразява становище за неоснователност на въззивната жалба. Моли за потвърждаване на решението и присъждане на разноските за въззивното производство.

Настоящият състав на въззивния съд, като взе предвид доводите на страните и събраните по делото доказателства, в съответствие с предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, намира следното: Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна и срещу обжалваем съдебен акт, поради което е допустима.

При проверката по реда на чл.269 ГПК, съдът приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо.

За да се произнесе по основателността на въззивната жалба, ВнАС съобрази следното:

Пред ВОС е подадена искова молба от В. А. В. срещу Р. И. В., за признаване за установено, че ответницата не притежава собственост върху апартамент №23 в гр.Варна, ул.“Ангел Кънчев“ №22, ет.6, съставляващ самостоятелен обект с идентификатор 10135.1502.57.3.23 по КК и КР на гр.Варна, заедно с прилежащите към апартамента избено помещение №23 и съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж, поради пълна липса на съвместен прионс в придобиването на имота, придобит по време на брака на страните с договор за издръжка и гледане по НА № 28/17.12.1992г., по който в полза на праводателя С.С.Д. е престирирал само ищеца. Ищецът излага в исковата молба, че с ответницата са бивши съпрузи, като бракът им /втори между двамата/,сключен през 1990г. е прекратен с развод през 2021г. По време на брака, с договор за издръжка и гледане, обекивиран в НА № 28/17.12.1992 г., страните са придобили от С.С.Д., майка на ищеца, правото на собственост върху процесния апартамент, срещу задължение за издръжка и гледане. Ищецът твърди, че имотът е бил придобит само от него, защото единствено той престирирал лична и материална издръжка в полза на праводателката по договора. Ответницата не е участвала

в гледането и издръжката, не е полагала лично грижи и труд и не е давала финансови средства, по отношение на майката на ищеца, които да са израз на съвместен принос в придобиването на апартамента, по смисъла на [чл. 21, ал. 2 СК](#). От 1992г. до 1995-6 г. отношенията между майката на ищеца и ответницата били хладни и почти не общували, а след 1995-6 г. ответницата заминала за Гърция, дезинтересирала се от семейството и отогава на практика настъпила фактическата раздяла между съпрузите. От 1996г. ответницата не предоставяла никакви лични или финансови грижи за семейството, както и за майката на ищеца, с която не поддържала контакт. Претендира да се признае за установено, че ответницата не е собственик на процесния имот, придобит по време на брака поради липса на принос.

Ответницата оспорва иска. Оспорва изложените в исковата молба фактически твърдения за дезинтересираност от нейна страна към семейството и майката на ищеца – праводателка по договора за издръжка и гледане. Твърди, че ищецът не е полагал никакви грижи за праводателката по договора, а единствено тя се е грижела за всички нужди на семейството и за майката на ищеца- осигурявала ѝ е постоянно храна, оказвала ѝ лична помощ, чистела и ремонтирала дома ѝ; заплащала сметките за битови услуги за дома на семейството. След като заминала за Гърция през 2002г., продължила да осигурява изцяло материалната издръжка на семейството и постоянно пращала пари на майката на ищеца, като през това време ищецът не работел и не получавал средства, а разчитал на нейната заплата. Твърди също, че майката на ищеца ѝ се оплаквала, че синът ѝ не се държал добре с нея. Твърди, че фактическата раздяла между страните е настъпила през 2009г.

ВНАС като съобрази събраните по делото доказателства и становищата на страните намира за установено следното от фактическа и правна страна: Не се спори между страните, а и от представените пред първоинстанционния съд доказателства безспорно се установява, че страните по делото са бивши съпрузи, сключили брак / втори/ през 1990г., който е прекратен с развод с решение № 2335/15.06.2022г. постановено по гр.д. № 12857/2019г. по описа на ВРСразвод през 2021г. Няма спор, че по време на брака, с договор за издръжка и гледане, обективиран в НА № 28/17.12.1992г. са придобили от С.С.Д. - майка на ищеца, процесния имот.

Във връзка с основните спорни въпроси по делото дали ответницата е полагала лични и материални грижи в периода 1992г. – 2002г. за праводателката по договора, въз основа на който е придобит процесния имот и съответно за дома, семейството и децата са разпитани две групи свидетели. Свидетелите, ангажирани от ищеца – Д.И. и В.Б. заявяват в показанията си, че през летата С.Д. е живяла на лозето заедно със сина си В. В., той се е грижел за нея и за къщата там. Плащал е битовите разходи и задължения за поддържане на къщата и е работел. През останалото време С.Д. е живяла в апартамента си в града, като за тези периоди свидетелите нямат впечатления. Нямат впечатления и относно това дали ответницата е полагала грижи за майката на ищеца и какви са били отношенията им.

В показанията си свидетелите, ангажирани от ответницата – С. В./дъщеря на страните/ и К.Д. също посочват, че през лятото С.Д. е прекарвала повече време на вилата, при сина си. Свидетелката В. разказва, че ответницата основно полагала грижи за баба й С. от 1992г. до лятото на 2002г., когато заминала за Гърция. Баба й С. починала през м. декември 2002г. Ответницата се грижела за всички - перяла, чистела, готвела и направила ремонти в апартамента; водела майката на ищеца на медицински прегледи. Ответницата приготвяла храна за ищеца и майка му и през лятото, когато те двамата живеели на лозето. През другото време семейството се хранело заедно, включително и баба С. или ответницата изпращала храна на ищеца. Свидетелката разказва също, че ищецът не давал достатъчно пари за издръжката на семейството, поради което се налагало ответницата да поема разходите за ежедневните нужди, включително и за С. и за ремонта на жилището. Баба С. живеела в нейния апартамент, който се намирал в близост до жилището на страните. Според свидетелката до 2009г. ищецът и ответницата имали нормални отношения. Имало проблеми, но контактували нормално и след като ответницата заминала за Гърция през 2004г. Посочва, че през 2007-2008г. е ходила заедно с баща си на гости на майка си в Гърция. Ответницата била в добри отношения с майката на ищеца, контактували, споделяли си, помагали си, правели заедно зимнина. Ответницата чистела и подреждала дома на баба С., водела я на гости при близки в гр.Търговище. Два пъти в жилището на баба С. правили основен ремонт, разходите за които били поети от ответницата. След като ответницата заминала за Гърция, тя продължила да изпраща пари, а свидетелката се грижела за баба си. Ответницата изпращала пари и на ищеца.

Свидетелката Добрева посочва в показанията си, че грижи за баба С. са полагали ищецът и ответницата. Когато В. живеел на лозето ответницата се грижела за майка му. След като заминала за Гърция, Р. изпращала пари на дъщеря си С., която се грижела за баба си.

По делото е представено заверено копие от трудова книжка на ответницата, от което е видно, че същата е работила по трудови правоотношения в периода от 1972г. до 2000г. с прекъсване за период от 5 месеца през 1999г.

При така очертаната фактическа обстановка по спорните въпроси се налагат следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл.21, ал.1 СК вещните права, придобити през време на брака в резултат на съвместен принос, принадлежат общо на двамата съпрузи, независимо от това на чие име са придобити, като съвместният принос може да се изрази във влягане на средства и труд, в грижи за децата и в работа в домакинството /чл.21, ал.2 СК/. Въведената в чл.21, ал.3 СК презумпция за съвместен принос може да бъде оборена с предявяване на иск по чл.21, ал.4 СК. В съдебната практика се приема, че оборването на презумпцията може да се извърши чрез предявяване на положителен

установителен иск, че ищецът е собственик на определено вещно право, тъй като ответникът няма принос в придобиването му чрез влягане на средства, труд, грижи за семейството, или чрез предявяване на отрицателен установителен иск, че ответникът не е собственик на определено вещно право поради липса на принос в придобиването му. И в двата случая, предмет на доказване е липсата на принос във всичките му форми- средства, труд, отглеждане на децата и работа в домакинството на съпруга- ответник. За разлика от исковете за пълна или частична трансформация, при иска по чл.1, ал.4 СК спорът е относно пълната липса на принос на ответната страна по всички посочени параметри. При това не е достатъчно установяване на значителен превес в приноса на единия съпруг пред този на другия, доколкото СК номинално не изисква равен такъв от страна на двамата съпрузи. Следователно само едноличната роля на ищеца, по всички посочени по-горе прояви на съвместния принос и напълно липсващата такава на ответника, могат да обосноват основателност на иска по чл.21, ал.4 СК. Съответно този извод не може да се базира на предположения, а следва да бъде цялостно и главно доказан от ищеца, тъй като целта е цялостно оборване на презумпцията на закона. А преценката е винаги конкретна за всеки отделен случай. В този смисъл е и съдебната практика 8 определение №205/16.05.2022г. на ВКС по гр.д. № 4196/2021г. II ГО; решение № 20/26.02.2021г. на ВКС по гр.д. № 1409/2020г., I ГО; решение №13/16.02.2016г. на ВКС по гр.. № 3888/2015г., III г.о., решение № 85/03.11.2017г. на ВКС по гр.д. № 4360/2016г. , II г.о. и др./ В настоящият случай ищецът се домогва да установи, че имотът е придобит въз основа на договора за издръжка и гледане при полагане само и единствено от него на лични, материални и финансови грижи за праводателя по договора за издръжка и гледане, през периода от подписване на договора до смъртта на праводателя, при пълна липса на принос и участие на ответницата с лични грижи и финансови средства за издръжката на семейството и придобиването на имота в същия период.

От събраните по делото доказателства се установява, че и двете страни са полагали грижи за праводателката по договора за издръжка и гледане. В периодите, през летата, когато майката на ищеца е живяла при него, той се е грижел за нея и за къщата, в която са живели, като заедно с това е и работел. В периодите, през които С.Д. е живяла в апартамента си в града, грижите за нея и за семейството, дома и децата на страните се поемали от ответницата. Ответницата и свекърва ѝ си помагали взаимно и били в добри отношения. Установява се също, че и двамата съпрузи са участвали в различна степен в разходите и издръжката на семейството, като ответницата приоритетно финансирала извършването на ремонти в жилището. Ответницата продължила да участва в издръжката на семейството и праводателката по договора и след заминаването ѝ за Гърция през лятото на 2002г., като изпращала пари на дъщеря си, с които тя помагала и се грижела за баба си. Въз основана показанията на ангажираните от страна на ищеца свидетели не

може да се направи извод за изключителен принос от страна на ищеца, тъй като свидетелите не са запознати и нямат впечатления за това кой от бившите съпрузи е полагал грижи за дома и семейството, както и за майката на ищеца в периодите, когато тя е живяла в апартамента си в гр. Варна, в целия релевиран период след 1992г. до 2002г. Свидетелите не са запознати и с отношенията между ответницата и майката на ищеца, както и с отношенията между бившите съпрузи, относими към приноса им към семейството. От ангажираните по делото доказателства не се установява и твърдението на ищеца, че фактическата раздяла между страните по делото е настъпила още през 1996г., когато ответницата е заминала да работи в Гърция. Установяването на обстоятелството, че през летните периоди ищецът е живеел във вилен имот, заедно със своята майка, отделно от семейството е крайно недостатъчно да се приеме, че ищецът е провел изискуемото цялостно и пълно доказване на едноличен принос и липса на принос от ответната страна. Още повече, че от показанията на другата група свидетели, които дори за свид. В., да бъдат ценени корективно на основание чл.172 ГПК, въпреки, че същата има най-преки и последователни за целия процесен период впечатления от отношенията в семейството се установява, че ответницата е полагала лично грижи за семейството и праводателката по договора за издръжка и гледане, както и със средства за издръжка. От показанията на свидетелите се установява, че основно грижите по домакинството са били поети от ответницата, включително и за майката на ищеца – готвене, почистване. Ответницата и майката на ответника били в добри отношения и се помагали, като той през годините по цял ден бил на работа и не отделял време на семейството си.

При липсата на други доказателства по делото и въз основа на анализа на събраните по делото гласни доказателства, съдът намира, че ищецът не е провел изискуемото пълно и главно доказване на предпоставките на чл.21, ал.4 СК. Не се установява по безспорен начин липсата на принос на ответницата Р. В. в придобиването на процесния имот, следователно искът е неоснователен и обжалваното решение следва да е потвърди като правилно и законосъобразно.

Решението е правилно и законосъобразно и в частта относно присъдените в полза на ответницата разноски по реда на чл.38, ал.1, т.3 ЗА в размер на 2 168,97лв. Размерът на същите е правилно определен съгласно чл.36, ал.2 ЗАдв. Видно от представените по делото пълномощно и договор, в същите е посочено, че правната помощ се осъществява на основание чл.38, ал.1, т.3 ЗАдв, същото е реално осъществена, като изрично е заявено че е предоставена безвъзмездно на лице от кръга по чл.38, ал.1 ЗА. В закона не се съдържат изисквания за установяване в коя от категориите от лицата по чл.38, ал.1, т.3 ЗА попада лицето на което е предоставена правната помощ.

С оглед изхода от спора пред въззивната инстанция на въззиваемата страна следва да се присъдят и разноските за адвокатско възнаграждение в размер на 2490лв.

Водим от което, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 974/20.07.2022г. по гр.д. № 18/2022г. на ВОС.

ОСЪЖДА В. А. В., ЕГН *****, да заплати на адв. В. С. –ВАК сумата от 2490лв., представляващи адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, на осн. чл.38, ал.1, т.3 ЗАДВ., вр. чл.78, ал.3 ГПК.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____